

Tisková zpráva

Důvěra stranickým představitelům – květen 2018

- ⊙ Mezi představiteli parlamentních stran v květnu 2018 občané nejčastěji vyjadřovali důvěru Andreji Babišovi (35 %), nejvyšší podíly nedůvěry se objevily v případě Tomia Okamury (62 %), Pavla Bělobrádka (59 %) a Andreje Babiše (58 %).
- ⊙ V porovnání s únorem 2018 poklesla důvěra o 7 procentních bodů a vzrostla nedůvěra o 8 procentních bodů Andreji Babišovi, čímž se však tyto hodnoty pouze vrátily na úroveň z ledna 2018.
- ⊙ V případě nového předsedy ČSSD Jana Hamáčka v porovnání s posledním šetřením ze září 2017 došlo k výraznému nárůstu podílu nedůvěřujících (o 15 procentních bodů) při souběžném mírném nárůstu podílu důvěřujících (o 5 procentních bodů).

Zpracoval:

Jan Červenka

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 586

CVVM Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i., v květnovém šetření zjišťovalo, zda dotázaní důvěřují vybraným politikům (viz tabulky 1 a 2).¹ Předložený seznam obsahoval jména 18 čelných představitelů stran zastoupených v Poslanecké sněmovně PČR. Do výzkumu byli zařazeni politici s formálně nejvyššími stranickými funkcemi, tj. všichni předsedové stran a první místopředsedové.

Jak ukazují výsledky v tabulce 1, u všech zkoumaných představitelů nedůvěra více či méně výrazně, avšak vždy statisticky významně převážila nad podílem vyjadřované důvěry. Mezi zkoumanými představiteli politických stran se relativně nejvyšší důvěře těší předseda hnutí ANO a současný premiér Andrej Babiš, jemuž důvěru v šetření vyjádřilo 35 % dotázaných při téměř třipětinovém podílu nedůvěry (58 %). Na druhém místě z hlediska výše podílu důvěry se umístili společně předseda Pirátů Ivan Bartoš a předseda hnutí SPD Tomio Okamura, jimž důvěřuje shodně 28 % občanů, přičemž ale Bartošovi nedůvěřuje necelá polovina (45 %) oslovených, zatímco u Okamury to jsou více než tři pětiny (62 %). Na čtvrtém místě s nepatrným odstupem figuruje předseda KSČM Vojtěch Filip, jemuž důvěřuje 26 % občanů, zatímco 53 % mu nedůvěřuje. S minimálními odstupy pak následuje skupina politiků s podílem důvěry v rozmezí od jedné čtvrtiny do necelé jedné pětiny a podílem nedůvěřujících pohybujícím se v širokém rozmezí od o málo více než jedné třetiny do téměř tří pětín. V této skupině jsou první místopředseda hnutí ANO Jaroslav Faltýnek (25 % důvěřuje, 49 % nedůvěřuje), předseda ČSSD Jan Hamáček (24 % důvěřujících: 47 % nedůvěřujících), předseda KDU-ČSL Pavel Bělobrádek (22 % : 59 %), předseda ODS Petr Fiala (20 % : 48 %), předseda TOP 09 Jiří Pospíšil (19 % : 41 %), první místopředseda KDU-ČSL Marian Jurečka (19 % : 44 %), statutární místopředseda ČSSD Jiří Zimola (18 % : 35 %) a předseda hnutí STAN Petr Gazdík (18 % : 47 %).

U zbylé šesti zkoumaných představitelů parlamentních stran se pak důvěra pohybovala již pouze okolo hranice jedné desetiny, případně níže. Mezi nimi jsou první místopředseda hnutí SPD Radim Fiala (13 % důvěřuje : 37 % nedůvěřuje), první místopředsedkyně TOP 09 Markéta Pekarová Adamová (12 % : 28 %), první místopředseda hnutí STAN Vít Rakušan (9 % : 23 %), první místopředsedkyně ODS Alexandra Udženija (9 % : 35 %), první místopředsedkyně Pirátů Olga Richterová (5 % : 16 %) a první místopředseda KSČM Petr Šimůnek (5 % : 18 %). V této skupině se vyskytují vesměs představitelé politických stran, které polovina a více občanů buď vůbec nezná, nebo je neumí posoudit.

Pokud jde o to, kterým politikům lidé nejvíce nedůvěřují, v čele v tomto ohledu stojí s 62 % nedůvěřujících Tomio Okamura, za nímž s minimálním, statisticky nevýznamným odstupem následují Pavel Bělobrádek (59 %) a Andrej Babiš (58 %). Posledním zařazeným stranickým představitel, u něhož podíl nedůvěry ještě těsně překročil hranici jedné poloviny, byl Vojtěch Filip (53 %). Téměř polovina nedůvěřuje Jaroslavu Faltýnkovi (49 %), Petru Fialovi (48 %), Petru Gazdíkovi a Janu Hamáčkovi (oba shodně 47 %). Za nimi pak s malým odstupem a s podílem nedůvěry

¹ Otázka: „Přečtu Vám jména některých politiků. U každého mi, prosím, řekněte, zda mu důvěřujete nebo nedůvěřujete, či neumíte posoudit. Případně zda tohoto politika neznáte.“

převyšujícím úroveň dvou pětín následují Ivan Bartoš (45 %), Marian Jurečka (44 %) a Jiří Pospíšil (41 %). Více než třetina pak nedůvěřuje Radimu Fialovi (37 %), Alexandře Udženiji a Jiřímu Zimolovi (oba shodně 35 %). V samotném závěru se pak seřadila čtveřice představitelů stran, která spolu s Alexandrou Udženijou figurovala na posledních pěti místech i z hlediska důvěry a kterou charakterizuje vysoký, většinou nadpoloviční podíl těch, kdo je neznají, a i v poměru k počtu znajících relativně vyšší podíl nerozhodnutých. U Markéty Pekarové Adamové podíl nedůvěřujících činil více než čtvrtinu (28 %), u Víta Rakušana byl téměř čtvrtinový (23 %), u Petra Šimůnka (18 %) a Olgy Richterové (16 %) se pak už pohyboval pod úrovní jedné pětiny, ovšem i tak vždy ještě více než trojnásobně převyšoval podíl důvěřujících.

Tabulka 1: Vyjádření důvěry či nedůvěry politikům – srovnání (v %)

	Důvěra +/- proti poslednímu šetření*	Nedůvěra +/- proti poslednímu šetření*	Nezná	Neví	Index 05/18 ** Důvěra/nedůvěra
Babiš	35 (-7)	58 (+8)	1	6	-23
Bartoš	28	45	15	12	-17
Okamura	28 (-5)	62 (+4)	2	8	-34
Filip	26	53	12	9	-27
Faltýnek	25	49 (+5)	14	12	-24
Hamáček	24 (+5)	47 (+15)	18	11	-23
Bělobrádek	22	59 (+4)	10	9	-37
Fiala P.	20	48	20	12	-28
Pospíšil	19	41 (+4)	28	12	-22
Jurečka	19	44 (+6)	24	13	-25
Zimola	18	35	33	14	-17
Gazdík	18	47	25	10	-29
Fiala R.	13 (-4)	37	35	15	-24
Pekarová Adamová	12 (+4)	28 (+4)	47	13	-16
Rakušan	9	23 (+4)	56	12	-14
Udženija	9	35 (+6)	44	12	-26
Richterová	5	16	68	11	-11
Šimůnek	5	18	65	12	-13

*Uvádíme pouze statisticky významné rozdíly ve srovnání s posledním šetřením důvěry u příslušného politika, tj. více než +/- 3 %.

** Rozdíl kladných a záporných odpovědí v aktuálním šetření.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 12. – 24. 5. 2018, 1008 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

V porovnání s posledním srovnatelným výzkumem z ledna 2018, případně února 2018 nebo září 2017 byly vesměs zaznamenávány mírné posuny v podobě zvýšení podílu nedůvěřujících. Na straně důvěry pak byly zaznamenány dva případy mírného, statisticky významného nárůstu, který byl ovšem paralelně provázen také nárůstem podílu nedůvěřujících. Konkrétně se to týkalo nového předsedy ČSSD Jana Hamáčka, u něhož se podíl důvěřujících zvýšil oproti září 2017, kdy byl Jan Hamáček naposledy zařazen do šetření jako tehdejší předseda Poslanecké sněmovny, o 5 procentních bodů, ovšem podíl nedůvěřujících vzrostl mnohem výrazněji, a sice o 15 procentních bodů. Druhým takovým případem byla Markéta Pekarová Adamová, u níž se důvěra i nedůvěra oproti lednu 2018 zvýšily shodně o 4 procentní body. Naopak pokles důvěry o 7 procentních bodů s nárůstem nedůvěry o 8 procentních bodů oproti únoru 2018 byl zaznamenán v případě Andreje Babiše, čímž se ovšem předseda ANO a stávající premiér v demisi prakticky pouze vrátil k hodnotám z ledna 2018. Mírné poklesy důvěry byly zaznamenány i u obou představitelů SPD, u T. Okamury (-5 procentních bodů při nárůstu podílu nedůvěřujících o 4 procentní body proti lednu 2018) a R. Fialy (-4 procentní body oproti únoru 2018). Již předdeslané zvýšení podílu nedůvěřujících oproti poslednímu šetření se kromě již uvedených týkalo M. Jurečky a A. Udženiji (shodně +6 procentních bodů), J. Faltýnky (+5 procentních bodů), P. Bělobrádky, J. Pospíšila a V. Rakušana (u všech shodně +4 procentní body).

Tabulka 2a: Důvěra stranickým představitelům (v %)

	2015					2016					2017			2018		
	01	04	05	09	10	01	03	06	09	10	02	04	09	01	02	05
Babiš	59	54	55	53	50	51	47	42	46	49	46	43	37	37	42	35
Bartoš	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	30	x	28
Okamura	34	24	24	30	28	29	33	31	29	x	35	x	39	33	x	28
Filip	22	18	21	22	21	21	22	22	22	x	20	x	22	24	x	26
Faltýnek	x	15	x	18	x	x	17	x	17	16	21	17	22	23	25	25
Hamáček	17	16	18	19	18	18	18	17	21	16	18	18	19	x	x	24
Bělobrádek	34	31	35	31	31	29	27	23	27	29	29	29	23	23	x	22
P. Fiala	12	14	13	15	14	14	13	16	14	x	18	x	16	22	x	20
Pospíšil	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	20	x	19
Jurečka	22	20	27	24	24	24	23	24	24	22	26	24	24	22	x	19
Zimola	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	18
Gazdík	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	17	17	x	18
R. Fiala	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	9	17	13
Pekarová Adamová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	8	x	12
Rakušan	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	6	x	9
Udženija	x	x	x	x	x	x	4	x	3	x	5	x	4	8	x	9
Richterová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	5
Šimůnek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	6	x	5

Poznámka: Řazení politiků je sestupné podle procent vyjádřené důvěry v posledním sledování, tj. v květnu 2018. Dopočet do 100 % představují odpovědi „nedůvěřuje“, „neví“ nebo „nezná“. Změny do +/- 3 % nejsou statisticky průkazné.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Tabulka 2b: Nedůvěra stranickým představitelům (v %)

	2015					2016					2017			2018		
	01	04	05	09	10	01	03	06	09	10	02	04	09	01	02	05
Okamura	56	64	66	57	60	59	53	56	59	x	53	x	49	58	x	62
Bělobrádek	41	42	42	43	46	47	47	52	49	46	47	49	54	55	x	59
Babiš	33	39	40	40	45	42	46	51	46	43	48	49	56	56	50	58
Filip	56	59	57	52	52	56	48	51	49	x	52	x	48	52	x	53
Faltýnek	x	29	x	29	x	x	28	x	31	26	33	35	44	49	44	49
P. Fiala	40	39	46	44	46	51	47	48	49	x	44	x	49	48	x	48
Gazdík	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	39	44	x	47
Hamáček	18	23	22	23	27	24	26	28	22	25	30	31	32	x	x	47
Bartoš	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	42	x	45
Jurečka	27	27	30	27	31	30	29	31	31	33	35	34	37	38	x	44
Pospíšil	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	37	x	41
R. Fiala	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	35	36	37
Udženija	x	x	x	x	x	x	17	x	19	x	20	x	29	29	x	35
Zimola	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	35
Pekarová Adamová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	24	x	28
Rakušan	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	19	x	23
Šimůnek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	16	x	18
Richterová	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	16

Poznámka: Řazení politiků je sestupné podle procent vyjádřené nedůvěry v posledním sledování, tj. v květnu 2018. Dopočet do 100 % představují odpovědi „důvěřuje“, „neví“ nebo „nezná“. Změny do +/- 3 % nejsou statisticky průkazné.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost.

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v18-05</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>12. - 24. 5. 2018</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1008</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>227</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem - kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PI.2s</i>
<i>Kód tiskové zprávy:</i>	<i>pi180613</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>13. června 2018</i>
<i>Zpracoval:</i>	<i>Jan Červenka</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý. |